

Üzenetek 1 órában...

Szokalopulosz Georgis

SZOKÁSOK ÉS TRADÍCIÓK A HÍVŐ ÉLETÉBEN

1. HOGYAN KEZELJÜK TRADÍCIÓINKAT?

Kereskedelmi forgalomba nem hozható!

Szólj 1 Szót! Alapítvány
Cegléd, 2025

Szokalopulosz Georgis

SZOKÁSOK ÉS TRADÍCIÓK A HÍVŐ ÉLETÉBEN

1. HOGYAN KEZELJÜK TRADÍCIÓINKAT?

Szerkesztette: Bolvári Vanessza

Copyright © Minden jog fenntartva!

A kiadvány bármely részének bármilyen formában, bármilyen elektronikus vagy mechanikus eszközzel történő sokszorosítása vagy továbbadása, ideértve fénymásoló, adatrögzítő berendezés, vagy más jellegű adattároló és adatbeolvasó eszközök használatával tilos!

Kereskedelmi forgalomba nem hozható!

Szólj 1 Szót! Alapítvány

Adószám: 19399164-1-13

Bankszámlaszám: 11742025 – 24444253 (OTP Bank)

Cegléd, 2025

Tartalomjegyzék

ELŐSZÓ 4.o.

BEVEZETÉS 6.o.

I. Rész: SZOKÁS, TRADÍCIÓ ÉS HAGYOMÁNY 13.o.

1. Mi a hagyomány? 14.o.
2. Áldásból átok? 17.o.
3. Erősségek és magaslatok 20.o.
4. Mivel vádolta meg Jézus a farizeusokat? 24.o.

II. Rész: ÚJ BORHOZ ÚJ TÖMLŐ 30.o.

1. Új teremtés új élettel 31.o.
2. Minden újjá lett! 34.o.
3. A tradíciók szerepe az evangélium terjedésében 42.o.

BEFEJEZÉS 48.o.

IMA 51.o.

ELŐSZÓ

*„Kínládunk, gyötrődünk, hogy kicsaljunk valami kellemes,
egyszerű dallamot, anélkül, hogy kitörnénk a nyakunkat. Ez
nem könnyű.*

*Kérdezhetnék: [...] hogyan tartjuk az egyensúlyt? Mi a titka?
Egy szóval megmondhatom: a hagyomány...*

*Itt Anatevkában mindenre van hagyományunk. Hogyan
együnk, hogyan aludjunk, hogyan beszéljünk. ...*

*Megkérdezhetnék, hogyan kezdődött ez a hagyomány?
Megmondhatom: nem tudom. A hagyomány az hagyomány.
Mindenkinek kijelöli a helyét, az útját, hogy mindenki tudja,
mit vár tőle Isten.”*

*Hegedűs a háztetőn,
Prológ: Hagyomány*

BEVEZETÉS

Ebben az írásban egy mélyebb és érzékenyebb témát szeretnék megvizsgálni, amely talán néhol megterhelő lehet, de hiszem, hogy fontos kérdéseket vet fel. A szokásokról, tradíciókról és hagyományokról lesz szó, valamint arról, hogy egy újjászületett hívő hogyan viszonyulhat ezekhez. Azt is érintjük, meddig mehetünk el ezen a területen, és milyen határokat kell figyelembe vennünk.

Mit nevezünk hagyománynak és tradíciónak?

A tradíció olyan szokások összessége, amelyek az ember életében rendszeressé válnak. Ha ezeket a szokásokat hosszú időn keresztül gyakoroljuk, azok hagyományokká alakulnak, és továbbadhatók a következő generációknak. Ezek a hagyományok, szokások automatikusan átöröklődnek, és így a gyermekeink életében is megjelenhetnek. Az otthon látott minták, például az étkezések körüli szokások vagy a napi rutinok, gyakran anélkül válnak szerves részévé az életünknek, hogy tudatosan észrevennénk.

Ezért van az, hogy minden családnak vannak hagyományai. Például a vasárnapi családi ebéd, amely egyeseknél olyan erős tradícióvá válik, hogy akadályozhatja őket abban, hogy

gyülekezetbe menjenek. Hasonlóképpen, vannak kisgyermekes családok, ahol az esti fürdetés ideje szent és sérthetetlen, ami miatt nem jut idő az istentiszteletre, vagy hamarabb el kell hagyni a gyülekezetet.

Ezek a szokások olyannyira automatikussá válnak, hogy sokszor nem is kérdőjelezzük meg őket. Egyszerűen úgy élünk, ahogy beleszoktunk ezekbe a rutinokba, és nem gondolunk arra, hogy ezek az automatizált cselekedetek irányítanak és vezetik az életünket. Ezek gyakran korlátozhatnak minket abban, hogy szabadon mozogjunk Isten vezetése szerint.

A tradíciók különböző szintjei

A szokások és hagyományok nemcsak családi szinten léteznek, hanem nemzeti és kulturális szinten is. Minden nemzetnek megvannak a maga szokásai, tradíciói, amelyek a közös életvitel részei. Isten azonban figyelmeztette Izrael fiait, hogy ne tanulják el azoknak a nemzeteknek a szokásait, amelyeket kiűz előlük:

„Ha bemégy arra a földre, amelyet Istened, az ÚR ad neked, NE TANULD EL azokat az utálatos dolgokat, amelyeket AZOK A NÉPEK MŰVELNEK... Mert utálatos az ÚR előtt mindaz, aki ilyet cselekszik: éppen ezek miatt az utálatos dolgok miatt űzi ki előled ezeket a népeket Istened, az ÚR.” (5.Mózes 18:9,12)

A különböző nemzetek kultúrai nemcsak tradíciókat hoztak létre, hanem azok révén gondolkodásmódokat és szokásokat is, amelyek szellemi hatásokat hordozhatnak. A Biblia tanítása szerint ezek a szokások akár átkokhoz is köthetők:

„NE CSELEKEDJETERK úgy, ahogyan Egyiptomban SZOKÁS, ahol laktatok. És ne cselekedjeterk úgy, ahogyan Kánaán földjén SZOKÁS, ahova beviszlek benneteket. NE KÖVESSÉTERK A SZOKÁSAIKAT!” (3.Mózes 18:3)

Van olyan, hogy Isten megutál egy nemzetet a szokásai miatt.

„NE KÖVESSÉTERK annak a népnek a SZOKÁSAIT, amelyet kiűzők előlterek. MEGUTÁLTAM ŐKET, mert mindezeket cselekedték.” (3.Mózes 20:23)

A szokások szellemi háttere

A Biblia tanítása szerint minden nemzet és nemzetiség fölött angyali lények vannak, amelyek befolyásolják a hozzájuk tartozó népeket, segítve a szokásaik kialakítását. Ez a szellemi valóság meghatározza a kultúrákat, a társadalmakat, és befolyásolja az emberek életvitelét.

Dániel próféta példája jól szemlélteti ezt. Amikor imádkozott, Gábrriel arkangyal azt mondta neki, hogy Perzsia fejedelme – egy gonosz szellemi hatalom – ellene állt. Ez azt mutatja, hogy a nemzetek fölött különféle angyali lények vannak, amelyek célja a társadalmak és kultúrák irányítása, akár negatív módon is. Ezek a szellemi hatások manipulatív módon alakítanak ki olyan szokásokat, amelyek hagyománnyá válnak, és befolyásolják a hívők életét, lelkületüket és a mentalitásukat is.

Hívők és a tradíciók

Az újjászületett hívők különböző nemzetekből és családi háttérből származnak, ezért magukkal hozzák mind a nemzetiségükhöz, mind a családjukhoz kötődő szokásokat. Ezek gyakran észrevétlenül is hatással vannak a gyülekezet

életére. Az Efézusi levél figyelmeztet minket arra, hogy az ember régi életmódja szerint élt, igazodva a világ szelleméhez:

„Titeket is életre keltett, akik halottak voltatok vétkeitek és bűneitek miatt, amelyekben egykor ÉLTETEK E VILÁG ÉLETMÓDJA szerint; IGAZODVA a levegő birodalmának FEJEDELMÉHEZ, ahhoz a szellemhez, amely most az engedetlenség fiaiban MŰKÖDIK.” (Eféz. 2:1-2)

Mindannyian rendelkezünk tradíciókkal, attól függetlenül, hogy ennek tudatában vagyunk, vagy sem.

Pál apostol tanítása szerint a helytelen tradíciókat és szokásokat csak gyökerüknél fogva lehet legyőzni, Krisztus segítségével. Ez azzal jár, hogy szembenézünk a szokásaink gyökereivel, és Isten Igéjének fényében vizsgáljuk meg őket.

„Ezekkel rombolunk le minden OKOSKODÁST és minden MAGASLATOT, amelyet az Isten ismeretével szemben emeltek, és foglyul ejtünk minden GONDOLATOT a Krisztus iránti engedelmségre...” (2.Kor 10:5)

Összefoglalva

Ez a jegyzet arra hív, hogy mélyebben megértsük a szokások, hagyományok és tradíciók helyét az életünkben, különösen hívőként. Fontos, hogy tudatosan kezeljük ezeket, megvizsgálva, hogy vajon összhangban vannak-e Isten akaratával. Az újjászületett élet arra szólít, hogy szakadjunk el a régi mintáktól, és helyezzük Krisztust életünk középpontjába.

1. RÉSZ

SZOKÁS, TRADÍCIÓ ÉS HAGYOMÁNY

1. Mi a hagyomány?

A hagyományt többféleképpen definiálhatjuk, de minden megközelítésben azonos, hogy a múltból ered, és nemzedékről nemzedékre száll. Egyik meghatározás szerint:

„A **hagyomány** régebbi időkből fennmaradt, írottan vagy íratlanul, többnyire *nemzedékről nemzedékre továbbörökített*, vagy valamely közösségben továbbra is **érvényesülő szokás, erkölcs, ízlésfelfogás.”**

Ez a definíció megmutatja, hogy közösségi szinten a különböző nemzeteknél eltérő szokások, ízlések, erkölcsi normák és gondolkodásmódok alakultak ki. Ezek a hagyományok kulturális sokszínűségben mutatkoznak meg, de az alapjuk ugyanaz: a múltbeli tapasztalatok továbbadása.

Egy másik definíció szerint: a **hagyomány** és a **tradíció** elsődlegesen mindazt jelenti, amit az emberek *a múltból átörökítenek és átadnak*, hogy az nemzedékről nemzedékre szálljon.

Ezek a hagyományok gyakran mélyen gyökeret vernek a leszármazottak életébe, mivel a jelen nemzedék értékhordozónak tekinti őket. Bár sokszor nem szellemi vagy

bibliai értékekről van szó, a hagyományok ereje a múlthoz való kötődésben rejlik. Az emberek úgy érzik, hogy kötelességük ezeket megőrizni és továbbadni.

A hagyomány hatalma és veszélye

A hagyomány ereje Max Weber szavaival élve: „A múltbeliségen és az örök tegnap tekintélyén alapul, azaz ősrégi érvényességük és azok betartása gyökeret vert szokások által”

Ez azt jelenti, hogy a hagyomány erejét a régóta fennálló érvényessége és a generációk által betartott szokások adják. Azonban az, aki teljes mértékben a tradíció szerint akar élni, valójában a múltban, az „örök tegnapban” él. Ez a múlt visszahúzó erőként hat, amely gátolhatja az előrelépést és az Isten által felkínált új életet.

Döntés előtt: múlt vagy új jövő?

Hívóként el kell döntenünk, hogy életünket a tradíciók uralják-e, vagy Krisztus vezetése. Az újjászületett élet nem a múlthoz való kötődésre, hanem az Isten által adott új jövőre

épül. A döntés egyszerű, mégis komoly: „Az ’örök tegnap’ tekintélyét követed, vagy az Isten által megnyitott új életre lépsz?”

Az újjászületett élet és a tradíciók

Az újjászületett hívők számára ez azt jelenti, hogy újra kell értelmezniük mindazt, amit a családjuk és a nemzetük hagyományként rájuk hagyott. Fontos felismerni, hogy ezek nem mindig egyeznek meg Isten Igéjével. Bár kulturális hagyományaink lehetnek, ezek nem válhatnak életünk irányító erejévé.

A családuktól és nemzetüktől örökölt szokások gyakran a múltbeli személyek és generációk örökségei. Ha azonban Isten Igéje nem igazolja ezek helyességét, akkor meg kell hoznunk a döntést: elfogadjuk a múlthoz kötő értékeket, vagy az újjászületett élet szabadságában járunk.

Összefoglalva

A hagyományok, bármilyen erősek is legyenek, nem uralkodhatnak az újjászületett élet felett. Az újjászületett hívő

feladata, hogy Isten Igéje fényében vizsgálja meg a tradíciókat, és elengedje mindazt, ami nem építi az új életét Krisztusban.

2. Áldásból átok?

A hagyományokkal kapcsolatban gyakran nem tudjuk, honnan erednek, és miért gyakoroljuk őket – egyszerűen csak követjük azokat. Ezek az automatizált cselekvések kijelölik számunkra az élet irányát és a helyünket, anélkül, hogy megkérdőjeleznék őket. A hagyomány célja, hogy támpontokat nyújtson a mindennapokban, még ha ezek a támpontok sokszor öntudatlanul irányítanak is minket.

De mi történik akkor, ha egy tradíció rossz irányba vezet? Mi történik akkor, ha egy jónak induló szokás vagy gyakorlat idővel bálvánnyá válik, és összeférhetetlenné lesz az Istennel való együtt járással?

Az érc kígyó története: Áldásból bálvány

Egy ismert bibliai történetben találkozunk az érc kígyóval, amelyet Isten parancsára készített Mózes. Ez az érc kígyó a pusztában vándorló izraeliták számára a gyógyulás eszköze

lett, amikor a halálos kígyómarások következményeitől szenvedtek:

„Az ÚR pedig ezt mondta Mózesnek: KÉSZÍTS EGY MÉRGES KÍGYÓT, ÉS TŰZD FÖL EGY PÓZNÁRA! Mindenki, akit megmart a kígyó, életben marad, ha arra föltekint. Mózes tehát készített egy rézkígyót, és föltűzte egy póznára. Ha azután megmart valakit a kígyó, és föltekintett a rézkígyóra, ÉLETBEN MARADT.”
(4.Mózes 21:8-9)

Isten akaratából az érc kígyó egyértelműen áldás volt, az Ő erejét közvetítette azok számára, akik hitben feltekintettek rá. Azonban az idők során az eredeti szándék elhalványult. Több száz évvel később azt látjuk, hogy az érc kígyó már nem Isten akaratának eszköze, hanem egy bálvány, amelyet Izrael fiai imádtak, és áldozatokat mutattak be neki:

„Ezékiás, [...] azt tette, amit helyesnek lát az ÚR, egészen úgy, ahogyan ősatya, Dávid tette. Megszüntette az áldozóhalmokat, összezúzta a szent oszlopokat, és kivágatta a szent fákat. DARABOKRA TÖRETTE A RÉZKÍGYÓT is, amelyet Mózes készített, mert Izrael fiai mindaddig TÖMJÉNEZTEK NEKI. Ezt a kígyót Nehustánnak nevezték.” (2.Királyok 18:1-4)

A „Nehustán” egyszerűen annyit jelent: „rézdarab.” Ezékiás király felismerte, hogy az érc kígyó, amely egykor Isten akaratának eszköze volt a gyógyulásuk érdekében, most már bálvánnyá vált és egy hamis istentiszteleti elemként az igazi Isten szolgálatába épült be. Ezékiás úgy döntött, hogy eltávolítja ezt a bálványt, és darabokra törte, mert ez volt kedves Isten előtt.

Tanulság: A bálványok felismerése és lerombolása

Az érc kígyó története tanulságos figyelmeztetés számunkra. Ami egykor áldás volt, az idővel átokká vált, amikor az emberek rosszul kezdték használni, és a figyelmüket elfordították Istenről. Ez arra hív minket, hogy megvizsgáljuk az életünket:

- Vannak-e a mi életünkben „Nehustánok”?
- Van-e olyan hagyomány, szokás vagy tárgy, amelyet az igazi Isten mellé helyeztünk, és amely bálvánnyá vált?

Az egyetlen helyes válasz Ezékiás példája: ha felismerjük a bálványainkat, meg kell semmisítenünk őket. Nem lehet kompromisszum Isten és bármilyen más magaslat között. Isten nem tűri el, hogy Ő mellé bármit felemeljünk, és elvárja, hogy kizárólag Őt imádjuk.

Az új élet tisztasága

A *Nehustánok* felismerése és lerombolása az újjászületett élet része. Ezékiás király példáját követve az Isten szeme előtt kedves dolog, ha minden olyan dolgot eltávolítunk az életünkől, amely akadályozza az Istennel való tiszta és szabad kapcsolatunkat. Ne feledjük: ami egyszer áldás volt, idővel átokká válhat, ha nem megfelelő módon kezeljük. Ezért folyamatosan vizsgálunk kell magunkat és szokásainkat Isten Igéje fényében.

3. Erősségek és magaslatok

Előbbiekben láthattuk, hogy Ezékiás király lerontotta a bálványokkal teli magaslatokat, amelyek az emberek életében Isten imádatát zavarták. Pál apostol hasonlóan arra szólít fel

minket a 2. korinthusi levélben, hogy ne csak a külső, hanem a belső „magaslatokat” is romboljuk le – azokat a gondolatokat és szokásokat, amelyek eltávolítanak minket Istentől:

„Hadakozásunk fegyverei ugyanis nem testiek, hanem erősek az Isten kezében erődítmények lerombolására. Ezekkel rombolunk le minden OKOSKODÁST és minden MAGASLATOT, amelyet az Isten ismeretével szemben emeltek, és foglyul ejtünk minden GONDOLATOT a Krisztus iránti engedelmességre...” (2.Kor 10:4-5)

Magaslatok az életünkben

A magaslatok nemcsak a múltban épültek bálványimádásból, hanem a mi életünkben is jelen lehetnek, gyakran rejtett formában. Ezek lehetnek szokások, kulturális vagy családi minták, viselkedési normák és értékek, amelyeket örököltünk a felmenőinktől. Bár ezek természetesnek tűnhetnek, mégis le kell rombolnunk őket, ha nem Istentől származnak.

Ezek a *magaslatok* és *erősségek* azért veszélyesek, mert befolyásolják a gondolkodásunkat, a viselkedésünket, és erkölcsi normáinkat. Még akkor is, ha aktívan tiszteljük Istent,

ezek a minták alááshatják a hitelességünket. Isten azt akarja, hogy felfedezzük ezeket a rejtett akadályokat, és eltávolítsuk őket az életünkben.

Kettős élet: hitelességünk veszélyeztetése

Sajnálatos látni olyan hívőket, akik vasárnap az istentiszteleten tiszteletteljesen viselkednek, hétfőn viszont már olyan tevékenységekbe keverednek, amelyek nem illenek egy újjászületett élethez. Például a közösségi médiában megosztanak képeket, amelyek italos üvegekkel vagy más kompromittáló helyzetekkel ábrázolják őket. Az ilyen viselkedés két súlyos problémát vet fel:

- *Kettős élet üzenete:* Ezek az emberek azt a benyomást keltik, hogy két úton lehet járni egyszerre, és hogy a hívő élet és a világi élet összeegyeztethető.
- *Kulturális normák befolyása:* Az ilyen viselkedés annak a következménye, hogy a környezetünkben az a „normális”, ami ellentétben áll a bibliai normákkal. Így kétféle mérce alakul ki: az egyik az istentiszteletre, a másik pedig a hétköznapi életre vonatkozik.

A magaslatok lerombolása

Pál apostol világosan megfogalmazza: le kell rombolnunk minden olyan viselkedést, szokást és hagyományt, amely Isten ismeretével szemben emelt magaslattá vált az életünkben. Ezek olyan dolgok, amelyeket az őseinktől kaptunk, nem Istentől. Ezek az örökölt szokások és minták gyakran mélyen gyökereznek bennünk, de ha nem romboljuk le őket, akkor kettős életre kényszerítenek, és elválasztanak minket Istentől.

Olyan dolgokat helyeznek Isten mellé, amelyek nem Istentől származnak, hanem a felmenőktől.

Ez a mondat kiemeli, hogy ezek a magaslatok nemcsak problémát jelentenek, hanem egyenesen károsak az Istennel való kapcsolatunkra, mert egy másik „isten” szerepébe helyezik őket.

Összefoglalva: Hiteles keresztény élet

Az újjászületett élet azt jelenti, hogy nem élhetünk kettős mércével. Nem tűrhetjük meg azokat a magaslatokat az életünkben, amelyek akadályozzák Isten tiszta imádatát és

szolgálatát. Ehelyett minden gondolatunkat és szokásunkat Krisztus iránti engedelmességre kell foglyul ejtenünk. Isten tiszta és hiteles életet vár tőlünk, amelyben nincs helye semmilyen kompromisszumnak.

4. Mivel vádolta meg Jézus a farizeusokat?

A *hagyomány* szó görög megfelelője, a „**paradosis**”, olyan *tovább adást, rendelkezést* jelent, amelyhez az ember *odaigazítja* az életét, gondolatait, cselekedeteit és beszédét.

Továbbá a „*paradosis*” *kiszolgáltatottságot és elárulást* is jelent. Ez arra utal, hogy a rossz hagyományok – amelyek nem egyeznek Isten Igéjével – képesek *kiszolgáltatni* az embert démoni befolyásoknak, és *árulást* követhetnek el Isten igazsága ellen.

Ez is mutatja, hogy a tradíciók és szokások szellemi hatással vannak az ember életére és sorsára.

A farizeusok hibája: a hagyományok előtérbe helyezése

Jézus korában a farizeusok híven őrizték a vének hagyományát. Ezeket a tradíciókat olyannyira tisztelték, hogy

azok az életük minden területére kihatottak. A Márk evangéliuma szerint például különös figyelmet fordítottak olyan gyakorlatokra, mint a kézmosás és a mosakodás, amelyek vallásos szokásokból fakadtak:

„A farizeusok és általában a zsidók ugyanis addig nem esznek, míg meg nem mosták a kezüket egy maréknyi vízzel, mert RAGASZKODNAK a VÉNEK HAGYOMÁNYÁHOZ, és amikor hazamennek a piacról, addig nem esznek, míg meg nem mosakodtak. SOK EGYÉB MÁS IS VAN, amit HAGYOMÁNYKÉNT ÁTVETTEK ÉS ÓRIZNEK.” (Márk 7:3-4)

Amikor a farizeusok és az írástudók számon kérték Jézust, hogy miért nem élnek az Ő tanítványai a *„vének hagyománya szerint”*, Jézus világosan rámutatott hibáikra:

„Ő pedig ezt válaszolta nekik: ...Az ISTEN PARANCSOLATÁT ELHAGYVA AZ EMBEREK HAGYOMÁNYÁHOZ RAGASZKODTOK.” (Márk 7:8)

Hagyományok, amelyek megszegik Isten parancsolatát

A Máté evangéliuma még erőteljesebben fogalmaz. Jézus azt mondta, hogy a farizeusok nemcsak *elhagyták*, hanem *meg is szegték* Isten parancsolatát a saját hagyományaik miatt:

Ő így válaszolt nekik: És TI MIÉRT SZEGITEK MEG ISTEN PARANC SOLATÁT A TI HAGYOMÁNYOTOKÉRT? (Máté 15:3)

A farizeusok gondolkodásában és vallási életében a hagyományok meghatározó szerepet játszottak. Ezeket nemcsak megőrizték, hanem az istentiszteleikbe is beépítették. Ezáltal egyfajta keveredés alakult ki bennük, amelyben a hagyományok fontosabbá váltak, mint maga Jézus Krisztus. Ennek következményeként a farizeusok Jézus ellenlábasai vá váltak, hiszen Ő nem engedte be a hagyományokat a szellemi életbe.

Hagyományok fogságában

A farizeusok nemcsak hogy nem ismerték fel Jézus személyét, hanem a tradíciókhoz való ragaszkodásuk akadályozta őket

abban, hogy csatlakozzanak Hozzá. Számukra nem az számított, hogy Jézus mekkora csodákat tett, hány embert gyógyított és szabadított meg, hanem az, hogy a Messiás megfelel-e a hagyományok *elvárásainak*. Jézus világossá tette:

„...Az ISTEN PARANCSOLATÁT ELHAGYVA AZ EMBEREK HAGYOMÁNYÁHOZ RAGASZKODTOK... Az Isten parancsolatát ÉRVÉNYTELENÍTÉTEK a ti hagyományotokért.”
(Márk 7:8,13)

A „ragaszkodnak” kifejezés, amelyet Márk használ, az eredeti görögben azt is jelenti, hogy „letartóztatva van” valaki. Ez arra utal, hogy a tradíciók szellemi fogságban tarthatják az embert, korlátozhatják a szabadságát, és akadályozhatják Isten tervének beteljesülését az életében.

Választás: Jézus vagy a hagyományok?

Nekünk is szembesülnünk kell azzal a kérdéssel, amelyet Jézus feltett a farizeusoknak: az életünkben Isten Igéje élvez-e elsőbbséget, vagy a hagyományaink és szokásaink? A régi életünkből hozott tradíciók gyakran akadályozzák a

Krisztushoz való szoros kapcsolódást, mert ezek nem mindig állnak összhangban az Igével. Ahogy Jézus is megmutatta, a hagyományok fogva tarthatnak, és akadályozhatják a szellemi növekedést.

Ezért nem ragaszkodhatunk olyan tradíciókhoz, amelyek ellentétesek Isten akaratával, még akkor sem, ha azok családi örökségek vagy kulturális szokások. A szülők tisztelete és szeretete nem igazolhatja egy rossz hagyomány megtartását, ha az Ige ellen van.

A farizeusok és általában a zsidók ... RAGASZKODNAK a VÉNEK HAGYOMÁNYÁHOZ... (Márk 7:3)

Az ilyen ragaszkodás letartóztatott állapotba helyez, megkötöz, és akadályozza a szellemi szabadulást.

Összefoglalva

Jézus nem vitte bele a hagyományokat a szellemi életbe, mert pontosan tudta, hogy azok fogságban tarthatják az embert. A kérdés ma is ugyanaz: Jézus vagy a tradíciók? Nekünk kell döntenünk, hogy a régi életünk hagyományait követjük, vagy

Jézus Igéjét, amely az egyetlen, ami szabadulást és igazi változást hozhat.

II. RÉSZ

ÚJ BORHOZ

ÚJ TÖMLŐ

1. Új teremtés új élettel

Amikor valaki újjászületik Krisztusban, elengedhetetlen, hogy átvilágítsa korábbi életét: a szokásait, tradícióit és hagyományait. Ez mindannyiunk személyes felelőssége, hiszen nem minden hozott érték illeszthető az új életünkhöz. A döntés rajtunk múlik: mit hagyunk magunk mögött, és mit engedünk át az újjászületett életbe.

Hanem újbort új tömlőbe kell tölteni. Aki már óbort ivott, az nem akar újat, mert ezt mondja: Az óbor a jó. (Lukács 5:38-39)

A régi és az új konfliktusa

Sokan próbálkoznak azzal, hogy az új életet a régi mintákhoz igazítsák – új bort a régi tömlőbe töltenek. Ez azonban előbb-utóbb belső szakadásokat okoz. Az ilyen hozzáállás meggátolja a szellemi áttöréseket, a szabadulásokat és a gyógyulásokat. Az emberek ugyanott maradnak évek múltán is, ahonnan indultak, mert visszatérnek a régi szokásokhoz és tradíciókhoz, amelyeket már el kellett volna hagyniuk.

Isten Igéjének hatástalanítása

Amikor a szokások és tradíciók elsőbbséget élveznek, azok érvénytelenítik Isten Igéjét az életünkben. Bár hallhatjuk az Igét, érthetjük és tudhatjuk, mit kellene tennünk, a gyakorlatban mégsem történik változás. Az Ige hatása olyan, mintha "hatályon kívül" helyeztük volna:

„és így ÉRVÉNYTELENNÉ TESZITEK az Isten igéjét a ti TOVÁBBADOTT HAGYOMÁNYOTOKKAL. De sok más ehhez hasonlót is tesztek.” (Márk 7:13)

Ez azt jelenti, hogy az otthoni környezetben, a hétköznapi életben ugyanazt tesszük, mint korábban, mintha semmit nem tanultunk volna. Az életvitelünkkel semmissé nyilvánítjuk Isten Beszédét.

Mi az első helyen?

Fontos kérdés, hogy mi áll az értékrendünk élén:

- **Isten Igéje**, amely az igazságot és az életet képviseli,

- vagy **a tradíciók, szokások és hagyományok**, amelyek családi, kulturális vagy nemzeti gyökerekből származnak?

Bármennyire tiszteljük is a tradíciókat, ha azok ellentmondanak Isten akaratának, akkor semmisé teszik az Igét. Ezért az újjászületett életünkben mindig Isten Beszédének kell elsőbbséget adnunk.

„Azért mi ezentúl senkit sem ismerünk test szerint; sőt ha ismertük is Krisztust test szerint, de már többé nem ismerjük. Azért ha valaki Krisztusban van, új teremtes az; a régiek elmúltak, ímé, újjá lett minden.” (II.Korintus 5/16-17)

Új identitás Krisztusban

A Biblia világosan kijelenti, hogy Krisztusban új teremtes vagyunk. Ez azt is jelenti, hogy a régi életünkhöz tartozó szokások, tradíciók, sőt még az emberi kapcsolatok régi formái sem határozhatják meg többé az identitásunkat.

Ezért nem helyes az embereket a régi énjük szerint szólítani, például olyan (gúny)nevekkel, amelyek a múltjukra utalnak. Az ilyen szavakkal a régi identitást erősítjük meg bennük,

pedig az újjászületett életben már nem a nemzeti, nemzetiségi vagy családi háttér határozza meg, kik vagyunk, hanem Krisztus.

Ha Krisztusban vagy, akkor új teremtés vagy. A régiek elmúltak, és minden újjá lett!

Összefoglalva

Az újjászületés után elengedhetetlen, hogy az új életünkben az Isten Igéje kerüljön az első helyre. A tradíciók és szokások, amelyek nem Isten szerintiek, akadályozhatják a szellemi növekedést, és érvényteleníthetik az Igét az életünkben. Új teremtésként arra kaptunk elhívást, hogy Krisztusban éljünk – ez pedig azt jelenti, hogy a régiek elmúltak, és mindent az Ő akaratának rendelünk alá.

2. Minden újjá lett!

Amikor azt mondja az Ige, hogy „*a régiek elmúltak, íme, újjá lett minden*” (2Kor 5:17), az nemcsak egy szimbolikus kijelentés, hanem a régi életünktől való teljes elfordulásra való felszólítás.

A régiek elmúlása azt jelenti, hogy *áthaladunk a múlt felett*, túllépünk rajta, és nem ragadunk benne. A régit figyelmen kívül hagyjuk, elhanyagoljuk, mellőzzük, sőt, ha szükséges, meg is szegjük. A régi hagyományokat és szokásokat, amelyek akadályozzák az új élet fejlődését, *meg kell szegnünk*, hogy helyet adhassunk az új, bibliai mintáknak.

Az új teremtés identitása: mennyei háttér

Krisztusban új teremtetésekké váltunk, és az új teremtésnek nincs nemzetiségi vagy testi háttere – az új ember mennyei eredetű. Bár a testi természetünk és adottságaink hordozzák a nemzeti és kulturális gyökereinket, az újjászületett ember identitása kizárólag Krisztusban van, mennyei eredetű, és nincs nemzetiségi háttere.

„És felöltöztétek amaz új embert, melynek újulása van Annak ábrázatja szerint való ismeretre, aki teremtette azt: Ahol nincs többé görög és zsidó: körülmetélkedés és körülmetélkedetlenség, idegen, scithiai, szolga, szabad, hanem minden és mindenekben Krisztus.”
(Kolossé 3:10-11)

Pál apostol világosan kijelenti, hogy az új teremtésben eltűnnek a nemzeti különbségek. Az új emberben nincs többé görög, zsidó, magyar vagy roma.

A krisztusi természetű hívőknek olyan tradíciói vannak, amelyek a mennyei Atyához kötik, hiszen Isten gyermekei lettünk. Nekünk ezzel a mennyei identitással kell azonosulnunk. A mi felelősségünk a hívő életünkben, hogyha újjászülettünk, dolgozzunk azon, hogy ebbe az új isteni identitásba álljunk bele!

Az új identitás gyakorlati megélése

Az új teremtésben a tradícióinkat és szokásainkat felül kell vizsgálnunk. Ha azok ellentétesek az Isten Igéjével, meg kell szakítanunk velük. Az újjászületés után az a felelősségünk, hogy az új isteni identitásba álljunk bele, és ne hagyjuk, hogy a régi minták visszatartsanak minket.

„Mert Krisztus Jézusban sem a körülmetélkedés, sem a körülmetéletlenség nem használ semmit, hanem az új teremtés.”
(Galata 6:15)

A tradíciók és szokások szellemi valóságot is hordoznak, amelyek célja, hogy visszarángassanak minket a gyökerekhez és eltávolítsanak Krisztustól. Ezért fontos, hogy a mennyei identitásunkat erősítsük, mert a földi nemzetiségi háttér csak ideiglenes. Az új életünk örökkévaló mennyei identitásra épül.

Az új identitás Krisztusban

Nekünk, mint újjászületett hívőknek, az új identitásunk Krisztushoz kötődik. Az új identitásunk nem nemzeti, kulturális vagy családi gyökerekre épül, hanem mennyei eredetű. Jézus példája ezt világosan megmutatja. Amikor az ördög megkísértette Jézust, nem a nemzeti vagy földi identitásával támadta meg, hanem az isteni identitásával: „*Ha te vagy Isten fia...*”

Az ördögöt az érdekelte, hogy Jézus valóban Isten Fia-e, mert Jézus identitásának lényege nem a názáreti származásában rejlett, hanem abban, hogy Ő az Atya szeretett Fia. Ahogy az Ige mondja: „*Ő az én szerelmes Fiam, akiben gyönyörködöm.*”

Ez a kijelentés adta Jézus valódi identitását. Ez az identitás ránk is igaz: megtérésünk, vízkereszttségünk és a Szent

Szellemmel való betöltekezés által Isten gyermekei vagyunk, és ezt az identitást kell megragadnunk.

A megtérés és az új identitás megélése

A megtérés Isten kiváltsága: egy mély szellemi érintés, amely megváltoztatja az ember szívét és lelkét. A megtérő ima ennek a folyamatnak csak a kezdete; önmagában nem hoz még létre változást. A valódi változás tudatos életvezetési döntéseken keresztül jön létre. Az újjászületett életben fel kell ismernünk, hogy mely szokásokat és hagyományokat vigyük tovább, és melyeket hagyjuk el. Ez a mi felelősségünk, mert a tradíciók mögött szellemi valóságok rejlenek, amelyek célja, hogy visszarángassanak a gyökerekhez, és eltávolítsanak Jézustól.

Pál apostol kijelenti:

„Mert Krisztus Jézusban sem a körülméltelkedés, sem a körülméltelenség nem használ semmit, hanem az új teremtés. És akik e szabály szerint élnek, békesség és irgalmasság azokon, és az Istennek Izráélén.” (Galata 6:15)

Ez azt jelenti, hogy sem nemzetiségi, sem vallási háttér nem határozhatja meg az új ember életét. Az újjászületett ember egyetlen normája és mértéke Isten Igéje.

Szegregáció vagy integráció?

Sokan kérdezik tőlem, hogy a szegregálás vagy az integrálás a helyes út. A válasz egyszerű: Krisztusban új teremtetések vagyunk. Szegregáció akkor történik, amikor az ember a természetes, testi adottságok alapján ítélkezik, és különbségeket tesz az emberek között. Ilyenkor azt mondjuk: „itt ez a mérce, ott pedig más.” De az új teremtésben nincs helye ilyen megkülönböztetéseknek, mert csak egyetlen mérce létezik, és ez Krisztus.

Krisztus mércéjéhez ugyanúgy igazodnia kell mindenkinek: magyaroknak, zsidóknak, görögöknek, romáknak, németeknek – minden nemzet és népcsoport tagjainak. Az Ige egyértelműen kijelenti: „Mert Krisztus Jézusban sem a körülméltelkedés, sem a körülméltelenség nem használ semmit, hanem az új teremtés.” (Galata 6:15)

Ez azt jelenti, hogy az új teremtésben nincs helye sem nemzeti, sem vallási háttereknek, sem családi tradícióknak. Az új embert ezek nem munkálják, mert az új teremtés mércéje Isten Igéje.

Egyetlen norma: Isten Igéje

Az új identitású hívő életében egyetlen szabály, norma és mérce létezik, amely meghatározza a cselekedeteit, gondolatait és identitását: Isten Igéje. Ez az új ember számára a végső kánon, amely minden mást felülír.

Pál apostol is világosan kijelenti, hogy „az új teremtésnek van egy szabálya” – az eredeti görögben a „kánon” szó ezt a szabályt jelöli. Ez azt jelenti, hogy az újjászületett ember életében minden más háttér – legyen az vallási, nemzeti vagy kulturális – elveszíti jelentőségét. Akárhonnan jöttél, akár zsidó, görög, magyar vagy roma vagy, teljesen mindegy: az új teremtés szempontjából csak egy mérce létezik, és ez Isten Igéje.

Az identitás súlypontjának áthelyezése

Az új identitás legnagyobb kihívása az, hogy az ember a földi, testi alapú identitásáról áthelyezze a súlypontot a mennyei identításra. Ez a folyamat időigényes, mert míg értelmileg nehezen felfogható, szellemileg annál inkább megélhető. Az áthelyezés során a múltbéli különbségek, hagyományok és szokások már nem határozhatják meg az új ember életét.

Pál apostol világossá teszi, hogy mindenkinek ugyanahhoz a normához kell igazodnia: *„Akárhonnan jöttél, vallásilag, nemzetiségileg, bármilyen háttérrel is rendelkezel, teljesen mindegy az új ember szempontjából! Ugyanis egy mértéke van mindenkinek! Ez Istennek az Igéje.”*

Összefoglalva: Az új identitás és felelősségünk

Az újjászületett életünk legfontosabb része az, hogy az identitásunkat teljesen Krisztushoz igazítsuk. Ez az identitás mennyei eredetű, és nem a földi hagyományokon vagy szokásokon alapul. Bár használhatjuk a tradíciókat az evangélium terjedéséhez, azok soha nem irányíthatják az életünket.

Ahogy Jézus identitása Isten Fiában gyökerezett, úgy nekünk is az a feladatunk, hogy az Atya gyermekeként éljünk, és mindent, ami a régi életünkben visszatartana, alárendeljünk Krisztusnak. Az új identitásunk egyetlen normája Isten Igéje, amely minden népet és minden embert ugyanarra a mércére hív.

3. A tradíciók szerepe az evangélium terjedésében

A tradíciók és szokások kérdése kihívást jelent az újjászületett életben. Pál apostol a legjobb példát adja arra, hogyan kezeljük ezeket a hagyományokat. Az Ige szerint ő szabad volt mindenkiel szemben, mégis mindenkinek szolgájává lett, hogy megnyerje őket Krisztusnak:

„Mert én, noha mindenkiel szemben szabad vagyok, magamat mindenkinek szolgájává tettem, hogy a többséget megnyerjem.”
(1Korintus 9:19)

Pál és a tradíciók alkalmazása

Pál annyira alkalmazkodott a zsidó tradíciókhoz, amennyire az szükséges volt ahhoz, hogy megnyerje őket Krisztusnak, de nem rendelte alá magát a hagyományoknak. Zsidó származása miatt büszke lehetett volna arra, hogy egy elit zsidó család tagja. Természetes szinten előnyökkel járhatott volna ez a háttér, de Pál felismerte, hogy a hagyományok visszatartják az embert Isten munkájától.

Azonban új identitása Krisztusban szabad emberré tette, és minden tradíciót ennek az identitásnak a szolgálatába állított. Ezért kijelentette:

„[Krisztusért] Kárna és szemétnak ítélek mindent, hogy az életemet teljesen Istennek szenteljem.” (Filippi 3:8)

Pál példája megmutatja, hogy bármilyen családi vagy kulturális tradíció, amely akadályozza a krisztusi identitást, alá kell rendelni a mennyei hivatásnak. Ez nem mindig könnyű, különösen azok számára, akik hírneves ősökkel, örökölt ranggal vagy családi szokásokkal rendelkeznek. Az

ilyen háttér akadályozhatja a gyülekezeti közösségi életben való részvételt, és elválaszthat másoktól.

Hogyan használta Pál a tradíciókat?

Pál nem vetette alá magát a hagyományoknak, de felhasználta őket, hogy az evangéliumot hirdesse. Ahogyan ő fogalmazott:

„A zsidóknak zsidóvá lettem, hogy zsidókat nyerjek meg; a törvény alatt valóknak törvény alatt valóvá, hogy a törvény alatt valókat megnyerjem.” (1Korintus 9:20)

Ez azt jelenti, hogy Pál alkalmazkodott azokhoz a tradíciókhoz, amelyeket az emberek tiszteltek, hogy megnyerje őket Krisztusnak. Ugyanakkor nem engedte, hogy ezek a szokások határozzák meg az identitását vagy az életét. Az új életének mércéje kizárólag Krisztus törvénye volt:

„Törvény nélkül valóknak törvénytől valóvá lett, noha nem vagyok Isten törvénye nélkül való, hanem Krisztus törvényében való.” (1Korintus 9:21)

Pál nem ment bele bűnös cselekedetekbe, és nem tett kompromisszumot a hitében. Csak annyira alkalmazkodott a tradíciókhoz, amennyire az az evangélium hirdetéséhez szükséges volt.

A tradíciók szerepe az evangélium szolgálatában

A tradíciókat úgy használhatjuk, mint eszközöket az evangélium terjesztésében. Például:

- *A magyaroknak annyira kell magyarrá válniuk, hogy megnyerjék a magyarokat.*
- *A romáknak annyira kell romássá válniuk, hogy megnyerjék a romákat.*

Ez azt jelenti, hogy az emberekhez közelebb kerülhetünk azáltal, hogy megértjük és tiszteletben tartjuk a hagyományaikat, de nem hagyjuk, hogy ezek irányítsák az életünket. Pál világossá tette, hogy az alkalmazkodás nem azt jelenti, hogy belemerülünk a bűnökbe. Például nem ment inni a részegesekkel, és nem drogozott a drogosokkal. Az

alkalmazkodás célja mindig az volt, hogy embereket vezessen Krisztushoz.

Szabadon, mégis szolgaként

Pál apostol hangsúlyozta, hogy **szabad emberként** él, mégis mindenkit szolgál:

„Mindeneknek mindenné lettem, hogy minden módon megtartsak némelyeket. Ezt pedig az evangéliumért művelem, hogy résztárs legyek abban.” (1Korintus 9:22-23)

Ez azt jelenti, hogy Pál hajlandó volt alkalmazkodni az emberek szokásaihoz, amennyiben ez hozzájárult ahhoz, hogy megnyerje őket az evangéliumnak. De soha nem hagyta, hogy a tradíciók uralják az életét. Ő szabad volt, és minden tradíciót alárendelt Krisztus ügyének.

Legyél Isten partnere az evangélium munkájában!

Pál apostol arra hív minket, hogy legyünk az evangélium partnerei. Az Ige szerint az evangéliumért végzett munkánk

nemcsak másoknak, hanem nekünk is áldást hoz: „Gyere, legyél partner az evangélium munkájában!”

Hatalmas lehetőség rejlik abban, hogy Isten minket is felhasználhat az Ő terveiben. Az a háttérünk, amelyet földi értelemben örököltünk, eszköz lehet arra, hogy elérjük azokat, akik hasonló közegből származnak. Isten nem veti el a múltunkat, hanem felhasználja azt az Ő dicsőségére.

Összefoglalva

A tradíciókat nem szabad automatikusan átvinni az újjászületett életbe, de felhasználhatjuk őket az evangélium érdekében. Csak annyira menjünk bele a tradíciókba, amennyire azok segítenek embereket megnyerni Krisztus számára. Az igazi identitásunk azonban Krisztusban van, és nem a földi hagyományok határozzák meg. Szabadon kell élnünk, de mindig szolgaként, alázattal és elkötelezettséggel Isten munkájában.

„Hatalmas lehetőség van abban, hogy Isten partnerei lehetünk az evangélium munkájában!”

BEFEJEZÉS

Az új teremtés szabadsága

Az eddigiek alapján egyértelművé válik, hogy az újjászületett életben nem a múltbeli tradíciók és szokások, hanem Krisztus az, aki meghatározza az identitásunkat. A tradíciók, ha nincsenek megfelelően kezelve, érvényteleníthetik Isten Igéjét az életünkben, de ha bölcsen és tudatosan használjuk őket, az evangélium szolgálatába állíthatók.

Pál apostol példája arra tanít minket, hogy a mennyei identitás mindenek felett áll. Akár zsidó, görög, magyar vagy roma gyökereink vannak, az új teremtésben mindannyian Krisztus törvényéhez igazodunk. Ez nem azt jelenti, hogy megvetjük a kultúránkat vagy a hagyományainkat, hanem hogy minden földi értéket alárendelünk a mennyei céloknak.

A legnagyobb kihívás az, hogy a múltbeli gyökereinkkel és hagyományainkkal való kapcsolatunkat Krisztus fényében vizsgáljuk meg. Ami hasznos az evangélium számára, azt használhatjuk, de ami eltávolít minket Krisztustól, azt el kell hagynunk. Mindez tudatosságot és szellemi érettséget igényel.

„Mindeneknek mindenné lettem, hogy minden módon megtartsak némelyeket.” (1Korintus 9:22)

Ez a szemlélet az újjászületett hívő útmutatója. Az, hogy milyen mértékben használjuk a tradíciókat, mindig az evangélium ügyéhez és Isten dicsőségéhez kell igazodnia. Ha ezen az úton járunk, nemcsak saját életünkben tapasztalhatjuk meg a szabadságot, hanem mások számára is utat mutathatunk az újjászületés és a mennyei identitás felé.

Az új teremtésben élve szabadok vagyunk, de ezt a szabadságot nem magunkért kaptuk, hanem hogy Isten partnerei lehessünk az Ő országának építésében.

IMA

Drága Mennyei Atyám,

Hálát adok Neked, hogy Krisztusban új teremtéssé formáltál engem. Köszönöm, hogy a múlt bűnei, terhei és hagyományai már nem határozzák meg az életemet, mert a Te szereteted és igazságod által újjászülettem. Köszönöm, hogy Jézus Krisztus által megajándékoztál a mennyei identitással, és most már nem a földi gyökerek, hanem a Te Igéd az, ami irányítja az életemet.

Atyám, segíts, hogy minden szokásomat, tradíciómat és döntésemet a Te Igéd fényében vizsgáljam meg. Add, hogy felismerjem, mi az, ami a Te dicsőségedet szolgálja, és mi az, ami eltávolít Tőled. Taníts meg arra, hogy szabad legyek minden olyan dologtól, ami akadályozná az evangélium terjedését, és hogy bátran használhassam mindazt, amit Tőled kaptam, mások megnyerésére.

Segíts, hogy mindig a Te mértékedhez igazítsam az életemet, és soha ne felejtsem el, hogy minden nép és minden ember számára egyetlen mérce van: Jézus Krisztus. Taníts meg arra, hogy alázatos szívvel szolgáljak, ahogy Pál apostol is mindenkinek mindenné lett, hogy némelyeket megnyerjen. Add, hogy én is partnerként vehessek részt az evangélium munkájában, és életem minden része Téged tükrözzön.

Drága Jézus, köszönöm, hogy a Te példád világosan megmutatja, mit jelent az igazi identitás. Te vagy az Atya szeretett Fia, akiben Ő gyönyörködik, és most már én is Isten gyermekének neveztettem magam. Segíts, hogy ebben az identításban éljek, és soha ne felejtsem el, hogy a legnagyobb kiváltság a Te szolgálatodban állni.

Szentlélek, kérlek, vezess minden nap! Erősíts meg, amikor el kell hagynom a múltamat, és bátoríts, hogy az új teremtés szabadságában járjak. Add, hogy a szavaimmal, tetteimmel és egész életemmel bizonytságot tegyek a Te szeretetéről és igazságodról. Tölts be engem bölcsességgel, hogy minden helyzetben tudjam, hogyan alkalmazkodjak másokhoz anélkül, hogy elveszíteném a mennyei identitásomat.

Atyám, hálás szívvel mondom: mindenem, amim van, a Tiéd. Az életemet a Te dicsőségedre szentelem. Add, hogy mindig a Te Igéd és akaratod legyen az első az életemben.

Jézus nevében imádkozom,

Ámen.

TÁMOGASD ADÓD 1 %-ával és ADOMÁNYAIDDAL

a Szólj 1 Szót! Alapítványt
Adószáma: 19399164-1-13
(2700 Cegléd, Köztársaság út 8/A)

ALAPÍTVÁNY CÉLJAI:

A keresztény értékek, szellemiség, erkölcs, kultúra és életvitel ismertetése, népszerűsítése és átadása

ÚJABB és ÁLLANDÓ tartalmakért kattints a következő csatornákra:

Georgisz tanítások OFFICIAL

<https://www.youtube.com/georgisz>

Georgisz Szokalopulosz

<https://www.facebook.com/Georgisz.Szokalopulosz>

georgiszofficial

<https://www.tiktok.com/@georgiszofficial>

georgiszsokalopulosz

<https://www.instagram.com/georgiszsokalopulosz>

<https://georgisz.hu>

Bankszámlasz: 11742025 – 24444253 – 00000000 (OTP Bank)

Kapcsolat: e-mail cím – szolj1szot@gmail.com

Kérjük, anyagi támogatásaidal segítsd az alapítványi célok
hatékony megvalósulását!